

Pijlpunt van jouw voorouder

Ontdek
schatten
uit de Noord-
Nederlandse
bodem

Docentenhandleiding

U heeft voor uw klas een bezoek aan het Noordelijk Archeologisch Depot geboekt. In deze handleiding vindt u naast tips om het bezoek voor te bereiden, suggesties voor een introductie in de klas en twee afsluitende opdrachten.

Doelgroep: groep 7 en 8

Duur van het bezoek bij het NAD: ongeveer 1,5 uur

Programma:

1. Gezamenlijke introductie

2. Rondleiding in groepen

Een archeoloog neemt de leerlingen in kleine groepjes mee door het depot, laat de speciale kamers zien waar ijzer en organisch materiaal bewaard wordt en laat de leerlingen een deel van de tentoonstelling zien.

3. Leerlingen onderzoeken archeologische vondsten

De leerlingen krijgen een doos met archeologische vondsten uit verschillende periodes. Samen bedenken zij wat het voorwerp zou kunnen zijn, waar het van gemaakt is, door wie het gebruikt is en uit welke tijd het zou komen.

4. Inrichten mini-tentoonstelling

De leerlingen maken informatiekaartjes bij hun voorwerpen en richten een mini-tentoonstelling in. Een archeoloog bespreekt de tentoonstelling met de leerlingen.

5. Gezamenlijke afsluiting

Groep
7/8

Groep
7/8

Docentenhandleiding

Pijlpunt
van jouw
voorouder?

Van tevoren:

- Verdeel de klas voorafgaand aan het bezoek in 6 groepjes. Geef ieder groepje een nummer.
- Regel tijdig begeleiding (per 2 groepjes minimaal 1 begeleider)

Tip:

Vraag van te voren of de archeologen voorwerpen willen laten zien die gevonden zijn in de omgeving van de school.

Jelle Schokker: h.j.schokker@provinciegroningen.nl

Ter plekke:

- Maak voor iedere leerling een foto van het voorwerp dat ze het meeste aanspreekt. Deze foto gebruiken de leerlingen bij verwerkingsopdracht 1 in de klas.

Leerdoelen:

- Je weet wat een archeoloog doet;
- Je weet waarom archeologische vondsten in het NAD bewaard worden;
- Je kunt je mening geven over het bewaren van archeologische vondsten;
- Je oefent met het onderzoeken van een archeologische vondst;
- Je kunt een archeologische vondst aan een tijdvak koppelen;
- Je oefent met het schrijven van informatieve tekstbordjes voor een publiek;
- Je verwerkt je kennis in een creatief product.

Kerdoelen:

1, 3, 5, 9, 51 en 56

Ontdek
schatten
uit de Noord-
Nederlandse
bodem

Groep
7/8

Docentenhandleiding

Pijlpunt
van jouw
voorouder?

Tips voor introductie in de klas:

1. Welke (beroemde) archeologische opgravingen kennen de leerlingen?
2. Wie heeft zelf wel eens iets gevonden?

In Noord-Nederland worden veel archeologische vondsten gedaan. Deze vondsten worden allemaal bewaard in het Noordelijk Archeologisch Depot in Nuis. Vertel de leerlingen dat ze een bezoek aan het depot gaan brengen.

3. Wat weten de leerlingen al van archeologie?

Speel de kahootquiz 'Pijlpunt van jouw voorouder?'

4. Discussiepunten:

- Alle archeologische vondsten moeten bewaard blijven.
- Een archeologische vondst is pas interessant als je het verhaal er achter weet.
- Onderzoek naar hoe mensen vroeger leefden is nutteloos. We doen het nu toch anders.
- Een skelet of veenlijk mag je niet tentoonstellen. (Laat via het digibord een plaatje van bijvoorbeeld het meisje van Yde zien).

Ontdek
schatten
uit de Noord-
Nederlandse
bodem

Groep
7/8

Docentenhandleiding

Pijlpunt van jouw voorouder?

- Wie moet bepalen welke voorwerpen voor de toekomst bewaard moeten blijven?

Film:

Het Klokhuis – Dateren (hoe weet een archeoloog hoe oud iets is?)

<https://schooltv.nl/video/het-klokhuis-dateren/>

Het Klokhuis - Onderwaterarcheoloog

<https://schooltv.nl/video/histoclips-oetzi-de-ijsmummie>

HistoClips – Östi de Ijsmummie

<https://schooltv.nl/video/histoclips-oetzi-de-ijsmummie>

Vondsten uit de Middeleeuwen :

<https://schooltv.nl/video/archeologie-vondsten-uit-de-middeleeuwen/>

Kies van een wolharige Mammoet

<https://schooltv.nl/video/kies-van-de-wolharige-neushoorn-een-uitgestorven-dier-uit-de-ijstijd/>

Ontdek
schatten
uit de Noord-
Nederlandse
bodem

Groep
7/8

Docentenhandleiding

Pijlpunt
van jouw
voorouder?

Tips voor afsluiting in de klas

1. Verzin een verhaal bij één van de voorwerpen die je bij het NAD hebt bestudeerd. Laat het verhaal spelen in de tijd dat mensen het voorwerp gebruikten of het dier leefde. Plak de foto van jouw voorwerp erbij.

Alternatief:

- Teken een stripverhaal
- Maak een schilderij waarin jouw voorwerp centraal staat en je kunt zien hoe het gebruikt werd

2. Maak in groepjes een 'doos voor de toekomst'.

Welk beeld heeft een archeoloog over 200 jaar over ons leven nu? De leerlingen vullen een schoendoos met een aantal voorwerpen, die iets vertellen over ons leven nu. Hang kaartjes aan de voorwerpen, zodat de archeoloog weet wat het voorwerp is, wie het gebruikte, waar het van gemaakt is en hoe je het gebruikt.

Optioneel: laat de leerlingen hun dozen aan elkaar presenteren.

Colofon

'Pijlpunt van jouw voorouder' is in opdracht van het Noordelijk Archeologisch Depot ontwikkeld door Kirsten Bos en Carla van der Zwaan.

Vormgeving: Frank de Wit

Met veel dank aan groep 6, 7 en 8 van de Hasselbraam in Leek

Ontdek
schatten
uit de Noord-
Nederlandse
bodem

